

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach za 2024 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach prowadzi swoją działalność na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
3. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
4. Ustawa z dnia z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
5. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
6. Ustawa z dnia 17 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
7. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
8. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
12. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.
13. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
14. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
15. Ustawa z dnia 6 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”.
16. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
17. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
18. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.
19. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
20. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
21. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
22. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska.
23. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym.
24. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.
25. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
26. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym
27. Ustawa z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego
28. Ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.
29. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

30. Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.

Zasady Udzielania pomocy finansowej, ze środków budżetu państwa z części 85 - Budżety wojewodów, dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz z rezerw celowych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej oraz w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących poszkodowanych w wyniku powodzi we wrześniu 2024 roku.

31. Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028

32. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

33. Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach z dnia 29 grudnia 2016 r.

Uchwał Rady Gminy Kozy m. in.:

- Uchwała nr XII/94/15 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozy na lata 2016-2026,
- Uchwała nr LXI/422/23 Rady Gminy Kozy z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia wieloletniego gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2024 – 2028,
- Uchwała nr LXI/423/23 Rady Gminy Kozy z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- Uchwała nr LXI/424/23 Rady Gminy Kozy z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- Uchwała nr IX/57/15 Rady Gminy Kozy z dnia 24 września 2015 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powołania i odwołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- Uchwała nr XXI/171/16 rady Gminy Kozy z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kozy oraz upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Kozach do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kozy,
- Uchwała nr XXXVI/254/21 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy na lata 2022 - 2024,
- Uchwała nr XXI/181/20 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2021-2024,

- Uchwała Nr XXXIX/276/22 Rady Gminy Kozy z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Kozy na lata 2022 - 2026
- i innych.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach w 2024 roku było zatrudnionych 16 pracowników (15,5 w przeliczeniu na pełne etaty), w tym 1 pracownik zatrudniony w ramach robót publicznych, którego wynagrodzenie przez okres 6 miesięcy było współfinansowane z Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej.

Wszyscy pracownicy posiadają zgodne z wymogami wykształcenie i kwalifikacje zawodowe. Dodatkowo Ośrodek na podstawie umowy zlecenie powierzał wykonanie usług w zakresie: praca asystenta rodziny – 2 asystentów, świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznych Ośrodka - 2 opiekunom.

Dla realizacji Programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego tutejszy Ośrodek zatrudniał w ramach umów zlecenie asystentów świadczących usługi asystencji osobistej – 13 osób oraz opiekunów świadczących usługi opieki wytchnieniowej – 20 opiekunów

Zadaniem Ośrodka jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, umożliwienie bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, pomoc w doprowadzeniu do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem, zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych w rodzinach, których nie są w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości, uprawnienia.

Ośrodek wykonuje zadania własne Gminy oraz administracji rządowej zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej oraz innych zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego wskazanych do realizacji przez Ośrodek, bądź powierzonych do realizacji w drodze porozumień, uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń lub upoważnień Wójta.

Działalność jednostki jest finansowana z następujących źródeł:

1. **Dotacje celowe** – przeznaczone na realizację świadczeń: zasiłki okresowe, zasiłki stałe łącznie z składkami na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki celowe na dożywianie oraz pomoc rzeczowa w formie posiłków w udziale 60 % kosztów programu, dofinansowanie pracy asystenta rodziny, pomoc materialna dla uczniów - stypendia oraz zasiłki szkolne.
2. **Dotacje własne** – środki finansowe z Gminy przeznaczone na realizację: zasiłków celowych, zasiłków celowych na dożywianie oraz pomocy rzeczowej w formie posiłków w udziale 40 % kosztów programu, zasiłków celowych - zdarzenie losowe, finansowanie usług opiekuńczych, finansowanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej, finansowanie działań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania – alkoholizmowi, narkomanii, przemocy, finansowanie pracy asystenta rodziny, częściowe finansowanie pieczy zastępczej (rodziny zastępcze) oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, finansowanie kosztów pobytu w ośrodkach wsparcia – noclegownie, schroniska dla bezdomnych, pomoc materialna dla uczniów - stypendia oraz zasiłki szkolne, utrzymanie ośrodka i inne.
3. **Dotacje zlecone** – przeznaczone na realizację świadczeń: zasiłki celowe - świadczenia rodzinne, rodzicielskie, opiekuńcze, wychowawcze (Program 500+, na podstawie decyzji Wojewody), fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne od

świadczeń opiekuńczych, świadczenia – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na 90 dni, finansowanie kosztów związanych z realizacją zadania jakim jest przyznawanie Karty Dużej Rodziny.

4. **Fundusz przeciwdziałania COVID** - przeznaczony na realizację świadczenia - refundacja podatku VAT w przypadku ogrzewania gazowego.
5. **Fundusz Pomocy** - przeznaczony na realizację świadczeń pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł oraz świadczenia opiekuńcze, rodzicielskie i rodzinne.
6. **Fundusz Solidarnościowy** - przeznaczony na realizację programów: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024 oraz "Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024.
7. **Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus** - dofinansowanie realizacji zadań w ramach Projektu „re-START aktywnej integracji”– działania projektowe opisane w załączniku nr 4.

Dział Pomocy Społecznej zajmuje się wspieraniem osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, z którymi nie są one w stanie poradzić sobie samodzielnie. Podejmuje działania w sytuacjach zagrożenia podstawowych potrzeb życiowych oraz obniżenia jakości życia poniżej społecznie akceptowanego minimum. Pomaga tworzyć warunki umożliwiające godną egzystencję poprzez przyznawanie świadczeń niepieniężnych tj. posiłek, schronienie czy usługi opiekuńcze. Ponadto zapewnia poczucie bezpieczeństwa socjalnego poprzez udzielanie różnego rodzaju zasiłków i świadczeń uzupełniających dochody z pracy, systemu emerytalno-rentowego oraz innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Dział Pomocy Społecznej przyznaje i wypłaca przewidziane ustawą świadczenia, poddaje analizie i ocenie zjawiska rodzące zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz świadczy pracę socjalną. Ośrodek jest zobligowany do świadczenia pracy socjalnej rozumianej jako działalność mającą na celu udzielanie pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz w środowisku lokalnym, wskazanie sposobu wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Pomocą w formie pracy socjalnej było objętych 296 osób (o 28 osób więcej niż w roku poprzednim) w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 142 osób (o 57 osób więcej niż w 2023 r.).

W 2024 roku pracownicy działu wykonywali obowiązki związane z wypłatą świadczeń dla obywateli Ukrainy przebywających w naszym kraju w związku z konfliktem zbrojnym, kontrolą ustalonych sędownie opiekunów tymczasowych dla małoletnich obywateli Ukrainy przebywających w naszym kraju bez opiekuna prawnego, pracą socjalną dla osób przebywających na terenie naszej gminy.

Na realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń finansowych oraz świadczeń niepieniężnych w 2024 r. wykorzystano następujące środki:

- **Zasiłek stały** (rozdział 85216) – przysługuje z tytułu wieku (emerytalnego) lub niepełnosprawności (całkowitej niezdolności do pracy) dla osób spełniających kryterium dochodowe w pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało **20 świadczeniobiorców**

(o 1 osobę mniej niż w 2023 r.) – świadczenia zostały wypłacone na łączną kwotę **169 380 zł** (więcej o 56 845 zł niż w roku poprzednim).

W roku 2024 za 17 osób pobierających zasiłki stałe były opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213) – oraz za 8 osób realizujących indywidualne plany zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Kozach. Na ten cel wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie **18 909 zł** (więcej o 5 769 zł niż w roku poprzednim).

- **Zasiłek okresowy** (rozdział 85214) – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Świadczenie to przyznawane jest osobom lub rodzinom, których dochody są niższe od ustawowego kryterium. W 2024 roku zasiłkiem okresowym zostało objętych łącznie **35 rodzin** – taka sama liczba rodzin jak w roku poprzednim (taka sama liczba osób w rodzinach – 56 jak w 2023 r.) na łączną kwotę **38 561 zł** (więcej o 2 666 zł niż w roku poprzednim). Zasiłki okresowe były przyznawane głównie z uwagi na bezrobocie i niepełnosprawność.
- **Zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy** – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakup żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Specjalny zasiłek celowy przyznawany jest dla osób i rodzin niespełniających kryterium dochodowego w sytuacjach uznanych za szczególnie uzasadnione. Przyznano zasiłki celowe i celowe specjalne na kwotę **44 191 zł** (mniej o 11 067 zł niż w roku poprzednim) dla 75 rodzin (mniej o 7 rodzin niż w 2023 r.). Na kwotę 33 141 zł przyznano pomoc finansową na koszty ogrzewania w tym opału.
- **Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego** – w 2024 r. GOPS przyznał zasiłki na kwotę 20 000 zł dla 2 rodzin (pożar).
- **Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekonomiczną** – w 2024 r. GOPS przyznał zasiłki na kwotę 34 000 zł dla 6 rodzin.
- **Zasiłek celowy na żywność, posiłek** (rozdział 85230) – realizowany w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Program ten dofinansowany jest w 60% z budżetu państwa. Kryterium dochodowe do pomocy z wyżej wymienionego programu zostało podwyższone do 200% obowiązującego kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystały **53 rodziny** (mniej o 6 rodziny niż roku poprzednim) - 95 osób (mniej o 20 osób niż w 2023 r.) - wydatkowano na zasiłki celowe kwotę **160 400 zł** (mniej o 21 090 zł niż w roku poprzednim).

Dożywianie dzieci w formie obiadów w szkołach, przedszkolach, żłobkach, ośrodkach szkolnych – w ramach ww. programu Ośrodek opłacił posiłki dla **4 dzieci** (mniej o 7 dzieci niż w 2023 r.) na kwotę **1 345 zł** (mniej o 2 835 zł niż w 2023 r.).

Koszt całego programu „Pomoc państwa z w zakresie dożywiania” w 2024 roku wyniósł **161 745 zł** (mniej o 24 447 zł niż w roku poprzednim).

- **Sprawienie pogrzebu** – w 2024 roku GOPS nie wydatkował środków finansowych.
- **Przyznanie schronienia** – (rozdział 85214) 5 osób bezdomnych, posiadające ostatnie zameldowanie na pobyt stały w gminie Kozy, zostały objęte pomocą w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych na terenie województwa śląskiego 2 osoby (więcej o 1 osobę niż w poprzednim roku), 2 osoby korzystały ze schronienia w noclegowni.

Poniesione koszty za pobyt w placówkach w 2024 r. wyniosły **11 205 zł** (więcej o 6 598 zł niż w 2023 r.). Osoby bezdomne przebywające w placówkach korzystały również z innych form wsparcia finansowego.

- **Usługi opiekuńcze** – w 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach do realizacji tej formy pomocy zatrudniał oprócz 2 etatowe opiekunki, 2 opiekunów na podstawie umowy zlecenia. Pomocą w zakresie usług opiekuńczych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych było objętych **21 podopiecznych** (mniej o 6 osób niż w 2023 r.). Pomoc przyznawana jest w celu umożliwienia jak najdłuższego funkcjonowania długotrwale chorych, niepełnosprawnych, samotnych w środowisku zamieszkania. Przyznano 3534 godzin usługi opiekuńczych. Wydatki gminy na to świadczenie wynosiły **23 926 zł** (mniej o 4 882 zł niż w poprzednim roku). Osoby korzystające z tej formy pomocy zgodnie z uchwałą Rady Gminy Kozy są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. Od kilku lat Gmina Kozy wnioskuje o środki finansowe z **Programu „Opieka 75+”**. W 2024 roku otrzymała środki finansowe z dotacji celowej i wydatkowała 34 632,00 zł na dofinansowanie kosztów usług opiekuńczych realizowanych dla osób powyżej 75 roku życia przez opiekunów zatrudnionych na etat.
- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi** – w 2024 roku GOPS Kozy kontynuował realizację specjalistycznego wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami. Jest to zadanie zlecone gminie, w całości finansowane z budżetu państwa. Osoby korzystające z tej formy pomocy zgodnie z rozporządzeniem są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. W ubiegłym roku skorzystało z tej formy pomocy 3 osoby (mniej o 1 osobę) mieszkańców naszej gminy. Przyznano 510 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt usług to kwotę **28 620 zł** (więcej o 5 386 zł niż w poprzednim roku).
- **Domy Pomocy Społecznej** (rozdział 85202) – opłacono pobyt **9** mieszkańców naszej gminy w domach pomocy społecznej mniej o 7 osób niż w 2023 r.) na kwotę **455 429 zł** (mniej o 17 175 zł niż w poprzednim roku).
- **Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych** (rozdział 85508, 85510) - opłacono pobyt dla **7 dzieci** umieszczonych w rodzinie zastępczej na kwotę **71 461 zł**. W 2024 roku GOPS nie wydatkował środków finansowych na opłacenie pobytu dzieci z naszej gminy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- **Pomoc materialna dla uczniów** (rozdział 85415) – wypłacono stypendia szkolne dla 2 uczniów na kwotę **800 zł** (160 zł środki własne, dotacja w wysokości 640 zł). W 2024 roku wypłacono 6 zasiłków szkolny w wysokości 3 720 zł.
- **Wspieranie rodziny** (rozdział 85504) na pracę asystenta rodziny wydatkowano kwotę **8 968 zł** (w tym dotacja celowa na kwotę 2 669 zł). Dwa powyższe punkty zostały szerzej opisane w sprawozdaniu z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy, który stanowi załącznik nr 1.
- **Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni** – (rozdział 85195). W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach wydał 11 decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni w tym 5 decyzji

potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób pozbawionych ubezpieczenia zdrowotnego i dostępu do opieki medycznej (mniej o 1 niż w 2023 r), 2 decyzje odmowne, 4 inne decyzje (umorzenie, uchylenie).

- **Zadania realizowane z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie** (rozdział 85205), **przeciwdziałania alkoholizmowi** (rozdział 85154), **przeciwdziałania narkomanii** (rozdział 85153) – zostały szczegółowo opisane w sprawozdaniach z programów profilaktycznych, stanowiących załączniki nr 2 i 3.
- **Dodatkowe zadanie zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa** – dla 1 obywatela Ukrainy wypłacono jednorazowe świadczenie w kwocie 300 zł.

Wywiady środowiskowe przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. W roku 2024 wywiady środowiskowe przeprowadzane były również na potrzeby prowadzonych postępowań w związku z usuwaniem skutków powodzi oraz postępowania dotyczące przyznania zasiłków powodziowych.

Superwizja pracy socjalnej - prawo do korzystania z superwizji pracy socjalnej prowadzonej przez superwizorów pracy socjalnej ma każdy pracownik socjalny zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Superwizja pracy socjalnej polega na ustawicznym rozwoju zawodowym pracowników socjalnych, służącym utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług. W okresie 2024 r. 6 pracowników z Działu Pomocy społecznej było objętych wsparciem superwizyjnym. Całoroczny koszt superwizji wyniósł 10 400,00 zł i był finansowany z budżetu GOPS z rozdziałów 85154, 85205, 85219.

Dział Świadczeń Rodzinnych zajmuje się realizacją świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, rodzicielskich, wychowawczych w ramach koordynacji, wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zajmuje się postępowaniami wobec dłużników - przypisami odsetek, przypisami należności głównych oraz wpłatami dłużników. Obsługuje wnioski i wypłaca świadczenia w sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego tj. świadczenia wychowawczego i świadczeń rodzinnych, prowadzi postępowania w celu wydania zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”.

W 2024 roku pracownicy działu nadal realizowali powierzone dodatkowe obowiązki związane z prowadzeniem postępowań w sprawach: refundacji podatku VAT dla osób, które wykorzystują jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Ponadto wprowadzono kolejne świadczenia - w pierwszej połowie roku 2024 **dodatek osłonowy** natomiast w drugiej połowie roku 2024 **bon energetyczny**.

- **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego** w 2024 roku zostały wypłacone dla 17 rodzin (23 osób) na łączną kwotę 112 424,75 zł. Są to świadczenia wypłacane dla osób, które mają zasądzone alimenty, ale ich nie otrzymują. Do uzyskania świadczeń z funduszu alimentacyjnego niezbędne jest spełnienie kryterium dochodowego tj. dochód nie może

przekraczać kwoty 1209 zł netto (w FA mają zastosowanie przepisy "złotówka za złotówkę"). Wymagane jest również dołączenie potwierdzenia od komornika sądowego o dwumiesięcznej bezskuteczności postępowania egzekucyjnego. Świadczenia przysługują w wysokości zasądzonych alimentów jednak nie więcej niż 500 zł na osobę. Na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1827), która weszła w życie w dniu 12.12.2024 r. kwota wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego została podwyższona do 1000 zł. Po wydaniu decyzji dotyczącej przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego występowanie do Komorników Sądowych prowadzących postępowanie z wnioskiem o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

- Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych:
 - Każdorazowo po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego składanie zawiadomień do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego,
 - po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego występowanie z wnioskiem do organu właściwego o podjęcie działań wobec dłużnika,
 - po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego informowanie dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz stanie zadłużenia,
 - przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami zamieszkującymi na terenie Gminy Kozy (po otrzymaniu wniosku z organu dłużnika oraz po przyznaniu FA, gdy dłużnik zamieszkuje na terenie Gminy Kozy),
 - przeprowadzanie postępowań wobec dłużników, którzy nie stawiają się na wywiad alimentacyjny (decyzje o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, wnioski o zatrzymanie prawa jazdy, wnioski o ściganie do Prokuratury,),
 - składanie wniosków do CEPIK o informację czy dłużnik alimentacyjny posiada prawo jazdy,
 - informowanie Organów Właściwych Wierzyciela oraz Komorników Sądowych o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych (informacje z przeprowadzonych wywiadów, wydanych decyzjach o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, złożonych wnioskach np. do Prokuratury, o zatrzymanie prawa jazdy)
 - Współpraca z Komornikami Sądowymi w ramach prowadzonych postępowań z wierzycielkami oraz dłużnikami alimentacyjnymi,
 - Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych

Postępowania wobec dłużników: w 2024 roku zostały dokonane **wpłaty dłużników** na kwotę 82 116,73 zł. Każda wpłata jest dzielona w następujący sposób: najpierw odsetki

ustawowe za opóźnienie odprowadzane do budżetu państwa, pozostała kwota to: 40% gmina, 60% budżet państwa. Do gminy z tytułu tych wpłat zostało przekazanych 11 981,93 zł. Pozostała kwota to dochody budżetu państwa. Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od X 2008 r. do XII 2024 r. to kwota 2 235 167 zł (bez odsetek).

- **Zasilki rodzinne z dodatkami** (z tytułu urodzenia dziecka, urlopu wychowawczego, rozpoczęcia roku szkolnego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, dojazdu do szkoły) przyznane dla **87 rodzin** wypłacone na łączną kwotę **341 650,12 zł** w tym kwota 14 162,12 zł to świadczenia rodzinne wypłacane dzięki zastosowaniu przepisów „złotówka za złotówkę”. Jest to spadek w stosunku do lat ubiegłych z uwagi na niezmienną się od kilku lat kryterium dochodowe (674,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku niepełnosprawności w rodzinie 764,00 zł).
- **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka** (becikowe) przyznana dla 30 rodzin na 30 dzieci wypłacona na kwotę 30 000 zł, oraz 1 świadczenie wypłacone dla obywatela Ukrainy ze statusem UKR
- **Świadczenie rodzicielskie** – Przysługuje osobie, która nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego wypłacanego z innych źródeł. Jest przyznawane niezależne od dochodu. Wynosi 1000,00 zł miesięcznie i jest wypłacany przez okres 52 tygodni. W 2024 roku przyznano świadczenie dla **17 rodzin** na łączną kwotę **139 805 zł** oraz **2 świadczenia rodzicielskie** wypłacone dla obywatela Ukrainy ze statusem UKR
- **Świadczenia opiekuńcze:**
- **Zasiłek pielęgnacyjny** – wypłacany z tytułu niepełnosprawności lub wieku w przypadku braku uprawnień do pobierania tego świadczenia z innych instytucji zabezpieczenia społecznego. Wypłacany dla **327 osób na kwotę 788 248 zł**. Jest to znaczny wzrost świadczeń w stosunku do ubiegłych lat.
- **Świadczenie pielęgnacyjne** – (w 2024 r. to kwota 2988,00 zł miesięcznie)
W 2024 r. ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadziła (w art. 43) istotne zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych w zakresie świadczeń opiekuńczych.

Wprowadzono świadczenie pielęgnacyjne na tzw. nowych zasadach: najważniejsze zmiany to:

- świadczenie pielęgnacyjne przysługuje wyłącznie osobom sprawującym opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18 roku życia (art. 17 ust. 1),
- osoby sprawujące opiekę nie będą musiały rezygnować z aktywności zawodowej, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne,
- zmianie uległ katalog osób, na które można ubiegać się o świadczenie pielęgnacyjne.

W przypadku gdy opiekun sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą niepełnosprawną w wieku do ukończenia 18 roku życia legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, podwyższa się o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

Wprowadzono także nowy przepis od 1 stycznia 2024 r. zgodnie z którym, w przypadku śmierci osoby wymagającej opieki, osoba sprawująca opiekę zachowuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił

zgon osoby wymagającej opieki.

Nowe warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2024 r. nie dotyczą osób, które, na zasadzie zachowania praw nabytych, mogą pobierać to świadczenie na podstawie przepisów dotychczasowych (w oparciu o przepis przejściowy - art. 63 ustawy o świadczeniu wspierającym).

W 2024 r. ze świadczenia „na starych zasadach” skorzystało **80 osób**, którym wypłacono kwotę **2 636 622 zł**, na zasadach obowiązujących od 01.01.2024 r. skorzystało **38 osób**, którym wypłacono kwotę **1 132 068 zł**.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne** (rozdział 85213, 85502) – opłacane dla świadczeniobiorców pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Na składki na ubezpieczenie zdrowotne wydatkowano kwotę 30 561 zł, na składki społeczne kwotę 438 542 zł.

Inne świadczenia:

- **Świadczenia wychowawcze Program 500 +** (rozdział 85501) – Od czerwca 2022 r. tutejszy Ośrodek realizuje wypłatę świadczenia wychowawczego, którego prowadzone postępowanie zostało zakończone decyzją Wojewody, w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. W 2024 r. tutejszy Ośrodek zrealizował wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie **6 091,32 zł**.

Zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy - Obywatele Ukrainy ze statusem UKR mogą ubiegać się o świadczenia rodzinne w oparciu o przepis art. 26 ust. pkt 1 ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W 2024 r. zostały przyznane świadczenia rodzinne dla **5 rodzin** i wypłacone na łączną kwotę **38 303 zł**.

- W 2024 r. wypłacono 1 jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 4 000 zł z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie jest wypłacane w przypadku zdiagnozowania u dziecka ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
- Od miesiąca października 2020 r. zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy z 27.04.2001 r. - Prawo ochrony środowiska, osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z narodowego funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego (**Program Czyste powietrze**). W 2024r. tutejszy organ przeprowadził postępowanie i wydał **142 zaświadczenia**. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach 2024 r. nie otrzymał żadnych środków finansowych na obsługę zadania. System informatyczny niezbędny do realizacji tego zadania to koszt ok 1000,00 zł. rocznie. Wydatki są finansowane z budżetu Gminy
- **Dodatek osłonowy** - został wprowadzony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Zadanie było realizowane do 2 grudnia 2022 r. W pierwszej połowie roku 2024 ponownie tutejszy Ośrodek realizował powyższe zadanie na podstawie zaktualizowanych przepisów prawa. Z programu skorzystały **263 rodziny**. Kwota wypłaconego dodatku osłonowego: **99 330,18 zł**.

- **Bon energetyczny** – został wprowadzony ustawą z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego. Zadanie było realizowane w drugiej połowie 2024 r., przyznanie tego świadczenia było uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego. Z programu skorzystały **472 rodziny**. Kwota wypłaconego bonu energetycznego **180 575,31 zł**.
- W 2023 roku został wprowadzany system ochrony najuboższych gospodarstw domowych, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystują paliwa gazowe. **Refundacja podatku VAT** dla osób ogrzewających swoje domy ogrzewaniem gazowym jest uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego. W 2024 r. złożonych zostało **232 wniosków** o refundację podatku VAT i wypłacono kwotę **84 321,60 zł**. Nie jest to świadczenie jednorazowe tylko wielokrotne, uzależnione od sposobu rozliczania się wnioskodawcy z zakładem gazowym.

Pozostałe działania i zadania podejmowane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach zostały opisane w siedmiu załącznikach do niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie przygotowali:
Kierownik i Pracownicy GOPS Kozy

Sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy za rok 2024

Podstawę prawną stanowi art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kozy na lata 2022-2024, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/254/21 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2021 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2024 roku realizował zadania własne Gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w myśl art. 176 oraz podejmował działania określone w ww. Programie.

Celem Programu jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w rodzinach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi i dysfunkcyjnych – pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną polegającą na wzmacnianiu zdolności rodzin do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie, zapewniali specjalistyczne poradnictwo i wsparcie. Pomagali w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej w 7 rodzinach biologicznych pozostających w systemie pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni regularnie uczestniczyli w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Rodzinom i dzieciom zostało zapewnione wsparcie i pomoc asystenta rodziny. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2024 roku zlecał realizację pracy asystenta rodziny **2 osobom** (w przeliczeniu na etat – 0,23). Asystent świadczył pracę dla **5 rodzin** w tym: 2 rodziny z postanowienia sądowego oraz 3 rodziny z wniosku pracownika socjalnego.

Przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach – pracownicy socjalni monitorowali środowiska zagrożone uzależnieniami. Prowadzili również pracę socjalną ukierunkowaną na wzmacnianie zdolności rodzin do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie, zapewniali specjalistyczne poradnictwo i wsparcie. Współpracowali z Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Kozy, kuratorami, policją i szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych dla 6 rodzin. W 2024 roku procedurą niebieskiej karty zostało objętych 20 rodzin w tym 12 rodzin z dziećmi. W ramach gminnych programów profilaktycznych działania realizowane były zarówno przez Ośrodek jak i placówki oświatowe promujące wartości rodzinne, działania informacyjno-edukacyjne oraz wspomagające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców. Przez wszystkie placówki były prowadzone kampanie i podejmowane działania na rzecz wzmacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji. W ramach realizacji powyższego celu pomocne były działania prowadzone przez placówki oświatowe oraz Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach. W szczególności przez realizowanie programów i projektów profilaktycznych, edukacyjno-wychowawczych, prozdrowotnych, organizowanie dodatkowych zajęć oraz całorocznej pomocy dydaktyczno-wychowawczej. Wyrównywanie szans edukacyjnych

realizowane było poprzez pomoc materialną – system stypendiów, zasiłków szkolnych, bezpłatnych podręczników.

Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka – pracownicy socjalni dokonali diagnozy, monitorowali warunki bytowe w 18 rodzinach w tym monitorowali 2 małoletnich znajdujących się pod opieką opiekuna tymczasowego jako dodatkowe zadanie zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zapewniali pomoc materialną i rzeczową w 8 rodzinach. Dożywianiem w szkole i przedszkolu zostało objętych 4 dzieci z jednej rodziny.

Pracownicy socjalni planowali pomoc materialną oraz rzeczową dla rodzin w formie produktów żywnościowych z Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 Podprogram 2023. Przyznawali świadczenia finansowe i rzeczowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz na podstawie wieloletniego gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019-2023, przyjętego uchwałą przez Radę Gminy.

Rodziny korzystały z organizowanego wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, świadczeń rodzinnych, opiekuńczych. W 2024 roku stypendia szkolne zostały wypłacone dla 2 uczniów oraz zasiłki szkolne dla 6 uczniów. Dane statystyczne zostały zamieszczone w sprawozdaniu z działalności GOPS w Kozach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach realizuje rządowy program dla rodzin wielodzietnych w ramach, którego została wprowadzona, mająca zasięg ogólnopolski **Karta Dużej Rodziny**. Wszyscy posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą korzystać ze zniżek i ulg oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach przyjął **61 wniosków** o wydanie Karty Dużej Rodziny. **133 osoby** otrzymały Kartę w tym 14 rodzin wielodzietnych oraz 34 rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Sprawozdanie przygotowała:
St. Specjalista Pracy Socjalnej Koordynator GOPS Kozy
Edyta Malik

Sprawozdanie z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozy za rok 2024

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2021-2024, który został przyjęty Uchwałą Nr XXI/181/20 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2020 roku.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez skuteczne, interdyscyplinarne, profesjonalne podejmowanie działań socjalnych, edukacyjnych, psychologicznych, medycznych, prawnych.

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą domową,
- 2) osób dotkniętych przemocą domową,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Realizatorami Programu są specjaliści z różnych dziedzin oraz instytucje, zajmujące się problemem przemocy domowej m. in.: policja, prokuratura, sąd - kuratorzy, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, instytucje oświatowe, służba zdrowia.

W 2024 roku Program był realizowany w czterech obszarach:

I obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach prowadzona jest całoroczna akcja informacyjna w postaci zamieszczania na tablicach ogłoszeń aktualnych informacji związanych z problemami przemocy domowej. Pracownicy Ośrodka informują o ofertach placówek i instytucji wspomagających w sytuacjach problemowych i kryzysowych. Prowadzona jest strona internetowa gops.kozy.pl, na której zamieszczone są informacje i na bieżąco aktualizowane.

Wszystkie placówki oświatowe, Placówka Wsparcia Dziennego, placówki służby zdrowia z terenu gminy Kozy dysponowały ulotkami informacyjnymi, profilaktycznymi, plakatami oraz informatorami.

II obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

Przedstawiciele poszczególnych instytucji wchodzących w skład ZI spotkali się na 6 posiedzeniach Zespołu, zapoznani zostali z prowadzonymi procedurami Niebieskie Karty i pracą grup diagnostyczno-pomocowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2024 roku swoimi działaniami z powodu podejrzenia wystąpienia przemocy domowej objął intensywną pracę socjalną, poradnictwem i konsultacjami 20 rodzin. Wraz z dzielnicowymi, kuratorem był prowadzony systematyczny monitoring sytuacji w rodzinach, objętych procedurą Niebieskie Karty.

Psycholog zatrudniony w wymiarze 1 godziny trzy razy w miesiącu w ramach Programu w 2024 roku udzielił wsparcia i poradnictwa 7 osobom (kilkakrotne wizyty).

Dodatkowo osoby doznające przemocy miały możliwość uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej w instytucjach i organizacjach w Bielsku-Białej.

III obszar: Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej jest możliwość skorzystania z programu korekcyjno-edukacyjnego prowadzonego dla sprawców przemocy domowej.

W roku 2024 do udziału w programie została skierowana 1 osoba. Specjalistami, którzy najczęściej mieli kontakt ze sprawcami przemocy i prowadzili pracę edukacyjno-informacyjną byli dzielnicowi i kurator sądowy.

IV obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych wzięli udział w szkoleniach na następujące tematy: „Standardy ochrony małoletnich”, „Praca z osobami niepełnosprawnymi i starszymi doznającymi przemocy w rodzinie”, „Obowiązkowe szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego”- łącznie przeszkolono 30 osób.

W roku 2024 na realizację zadań zawartych w Programie wydatkowano 14 820,00 w tym 6000,00 środki z dotacji celowej. Środki przeznaczono na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, zatrudnienie psychologa, na potrzeby Punktu Konsultacyjnego w Kozach, zakup usług IODO, pocztowych, opłatę delegacji służbowych pracowników biorący udział w spotkaniach grupy superwizyjnej.

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej podjęły działania mające na celu realizację postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizowały cele i zadania zapisane w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2021-2024.

Sporządziła:
Starszy Inspektor
Małgorzata Leżańska

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Kozy za rok 2024

Uchwałą Nr XXXIX/276/22 Rady Gminy Kozy z dnia 22 marca 2022 r. uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozy na lata 2022-2026, w którym to uwzględniono i realizowano cele strategiczne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Działania profilaktyczne swoim zasięgiem objęły całą populację – profilaktyka uniwersalna (np. klasy uczniów, rodziców, społeczeństwo miejscowości Kozy), jednostki i grupy zwiększonego ryzyka – profilaktyka selektywna (np. działania wobec osób z rodzin zwiększonego ryzyka), grupy wysokiego ryzyka - profilaktyka wskazująca (np. osoby, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i narkotyków, osoby leczone w poradni leczenia uzależnień, osoby doprowadzane przez Policję do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej), itp.

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. (tak zwane „małpki”) zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach realizacji Programu podjęto następujące zadania

Działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego:

W Gminnym Punkcie Konsultacyjnym - profesjonalnej pomocy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomani oraz przeciwdziałania przemocy domowej udzielali:

- Psycholog kliniczny: ogółem w 2024 roku udzielił 126 porady (w tym 6 teleporad).
Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 41 osób. Usługi psychologiczne świadczone były w czasie 34 dyżurów, w wymiarze 2 godziny. Poradnictwo psychologiczne skierowane było głównie do członków rodzin alkoholowych - osób współuzależnionych.
Z porad korzystały również osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, hazardu i środków psychoaktywnych – motywowano je do leczenia, prowadzono wsparcie po zakończonych programach, terapii. Pozostałe usługi świadczone były dla osób z trudnościami wychowawczymi, trudnościami emocjonalnymi, będących w konflikcie rodzinnym czy kryzysie egzystencjalnym. W uzasadnionych przypadkach kierowano w/w osoby do placówek zajmujących się specjalistycznym leczeniem.
- Psycholog dziecięcy: świadczył usługi podczas 27 dyżurów, 129 osób skorzystało z konsultacji psychologicznych w tym 24 dzieci.

Na koszty utrzymania Punktu złożyły się wynagrodzenia specjalistów, opłaty za media, zakup materiałów biurowych i środków czystości, opłata telefonu, opłaty pocztowe.

W Punkcie Konsultacyjnym odbywały się posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach. Informacja o pracy Komisji jest składana oddzielnym sprawozdaniem do Wójta Gminy Kozy.

Współpraca z instytucjami powołanymi do terapii uzależnień oraz inne formy zwiększające skuteczność prewencji, leczenia i profilaktyki:

W Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Bielsku-Białej i Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż Oddział Bielsko-Biała do leczenia zarejestrowano 21 osób uzależnionych i 15 osób współuzależnionych – z terenu naszej gminy. Łącznie 36 osób. Osobom znajdującym się trudnej sytuacji materialnej dofinansowano z budżetu GOPS, ze środków przeznaczonych na profilaktykę - pobyt na 9 wyjazdowych sesjach terapeutycznych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sfinansowano Szkole Podstawowej nr 1 w Kozach - zajęcia profilaktyczne „Tydzień Promocji Zdrowia”, wyjście do kina Gromady Zuchowej, w Szkole Podstawowej nr 2 w Kozach - Mistrzostwa Szkoły w szachach.
- W Szkole Podstawowej nr 1 i 2 w Kozach przeprowadzono zajęcia profilaktyczne „Debata” mające na celu uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania ze środków psychoaktywnych, przyjrzenie się przekonaniom normatywnym młodzieży i próbie ich modyfikacji. W zajęciach wzięło udział 147 uczniów i 46 rodziców.
- Zrealizowano również w Szkole Podstawowej nr 1 program profilaktyczny „Loguj się z głową”. Zajęciami objęto klasy wybrane klasy IV, V, VI i VII – łącznie 88 uczniów.
- Realizowano program profilaktyczno-wychowawczy „Epsilon”, którego zadaniem było zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, niezależności wobec presji rówieśniczej oraz podniesienie własnej wartości. Działaniem tym objęto Szkołę Podstawową nr 1 i 2 oraz Niepubliczną Szkołę Podstawową w Kozach.
- W Szkole Podstawowej nr 2 w Kozach przeprowadzono warsztaty profilaktyczne na temat: „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, działaniami objęto 136 uczniów.
- Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Kozach wzięli udział w cyklu zajęć na temat pracy z emocjami, komunikacji w grupie i rozpoznawania zagrożeń w sieci.
- W okresie wakacji zorganizowano półkolonie profilaktyczne w dwóch tygodniowych turnusach - udział wzięło 20 uczestników, organizatorem półkolonii było Centrum Dogoterapii i Alpakoterapii „Serce psa i My” w Kozach.
- W Centrum Sportowo-Widowiskowym w Kozach w okresie ferii zimowych i wakacji zrealizowano 6 tygodniowych turnusów zajęć sportowo-tanecznych pod nazwą „Z nami nuda się nie uda!” – udział w zajęciach wzięło 210 dzieci i młodzieży.
- Społeczności szkolne wzięły również udział w projekcie „Zajaki.pl – Reaguj na hejt”. Przeprowadzono 5 warsztatów dla psychologów, pedagogów szkolnych i nauczycieli wychowawców. Celem kampanii lokalnej w ramach profilaktyki uniwersalnej wydrukowano plakaty i ulotki profilaktyczne.

- W roku 2024 rodzice uczniów Prywatnej Szkoły Podstawowej w Kozach i Szkoły Podstawowej nr 1 w Kozach zrealizowali cykl 16 spotkań edukacyjno-informacyjnych pt. „Szkoła dla Rodziców”- z zajęć skorzystało 23 rodziców. Po zakończonych zajęciach zorganizowano grupę wsparcia dla rodziców uczestniczących w warsztatach „Szkoła dla Rodziców” – spotkania odbywały się 4 razy. Na rok 2025 zaplanowano kolejne edycje warsztatów.
- Uczniowie szkół z terenu Gminy Kozy mogli wziąć udział w warsztatach psychoedukacyjnych o budowaniu adekwatnej samooceny i wzmocnieniu pozytywnego wyobrażenia o własnym ciele, TY I SOCIAL MEDIA, jak świadomie z nich korzystać oraz warsztatach pracy z ciałem. W zajęciach wzięło udział 70 uczniów.
- Gmina Kozy wzięła udział w ogólnopolskiej akcji profilaktyczno-edukacyjnej „ESKA RAZEM PRZECIWIW DEPRESJI”.
Dzięki akcji otrzymaliśmy personalizowaną stronę internetową, by informować o miejscach wsparcia dla dzieci i młodzieży, materiały informacyjne, ciekawe informacje oraz interaktywne filmy do wykorzystania w szkołach oraz kampanię informacyjną w mediach.
- Z inicjatywy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach przeprowadzono warsztaty rozwojowe dla kobiet, mieszanek Gminy Kozy na temat: „Zbuduj zdrowe poczucie własnej wartości – Twoja wewnętrzna moc”. Cykl 10 spotkań ukończyło 15 osób.
- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach jest gabłota informacyjno-edukacyjna związana z tematyką uzależnień. Ulotki, broszurki, informatory, plakaty są dostępne publicznie. Na stronie internetowej www.gops.kozy.pl, można znaleźć bieżące informacje związane z w/w problematyką. Kontynuowana była współpraca z grupą AA „Bez nazwy”.
- W siedzibie Ośrodka jest możliwość uzyskania materiałów informacyjnych oraz kontaktowych do lokalnej i regionalnych grup AA.

Szkolenia i konferencje:

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli w szkoleniu na temat: „Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych oraz innych członków rodziny do współpracy i korzystania ze stosownych form wsparcia w tym terapii.”.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach w 2024 roku mieli możliwość korzystania z superwizji pracy socjalnej.

Cele zawarte w Programie na rok 2024 zostały osiągnięte przez:

1. prowadzenie pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w Placówce Wsparcia Dziennego w Kozach;
2. podnoszenie świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zagrożeń związanych ze spożyciem alkoholu, środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację przedsięwzięć profilaktycznych, spotkania z rodzicami, włączanie się w kampanie ogólnopolskie, dystrybucję ulotek i broszur profilaktycznych;
3. prowadzenie poradnictwa psychologicznego, informacyjno-edukacyjnego w Punkcie Konsultacyjnym dla mieszkańców Gminy Kozy;

4. współpracę Komisji z instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
5. systematyczną pracę wielu podmiotów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin;
6. współdziałanie służb pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień od środków psychoaktywnych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2025 roku należy:

1. Kontynuować profilaktykę uniwersalną z uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących, wykorzystując system rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia oraz wprowadzając te Programy do realizacji, w szczególności w placówkach oświatowych.
2. Osoby pijące nadmiernie, szkodliwie i uzależnione od substancji psychoaktywnych skutecznie motywować do podjęcia profesjonalnej terapii.
3. Podnosić wiedzę społeczności lokalnej związaną ze środkami psychoaktywnym oraz uzależnieniami behawioralnymi poprzez dystrybucję ulotek, plakatów, działania skierowane do rodziców, uczniów, nauczycieli.
4. Informować o możliwościach leczenia i rehabilitacji w placówkach specjalistycznych.
5. Prowadzić monitoring zjawiska narkomanii w gminie Kozy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozy w roku 2024 był realizowany przez: Urząd Gminy Kozy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach, Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w swoim budżecie posiadał środki w rozdziale 85153 i 85154 na utrzymanie Punktu Konsultacyjnego – 22 945,57 zł, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach – 36 528,46 zł oraz na działania w ramach profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej – 142 286,38 zł. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 201 760,41 zł.

Sprawozdanie przygotowała:
Starszy inspektor
Małgorzata Leżańska

Projekt „re-START aktywnej integracji”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach od września 2024 roku rozpoczął realizację projektu unijnego „re-START aktywnej integracji”. Celem projektu jest wdrażanie programów aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a zatem przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy aktywności społecznej, rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej oraz zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia. Projekt realizowany jest w partnerstwie z gminami: Wilamowice, Szczyrk, Jasienica, Milówka, Pszczyna oraz Powiatem Pszczyńskim i Bielskim Stowarzyszeniem Artystycznym „Teatr Grodzki”. Liderem projektu jest Instytut Terapii i Usług Społecznych w Bielsku-Białej.

Grupą docelową w projekcie objętych jest łącznie 900 mieszkańców powiatu bielskiego, pszczyńskiego i żywieckiego oraz miasta Bielsko-Biała przez cały okres realizacji projektu, tj. od 01.09.2024 r. do 30.06.2027 r. Są to osoby bez ograniczenia wiekowego, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz nieaktywnych zawodowo. W Gminie Kozy przez cały okres trwania projektu wsparciem zostanie objętych 85 mieszkańców.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach zrekrutował 8 osób do udziału w projekcie. Zostały one objęte różnego rodzaju usługami aktywnej integracji, m.in. warsztatami społecznymi, psychologicznymi, ekologicznymi, dietetycznymi, cyfrowymi. Działania te były realizowane na terenie obiektu w Pszczynie całkowicie dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uczestnicy przebywali w obiekcie 5 dni, mając zapewniony transport, wyżywienie i zakwaterowanie. W roku 2024 miały miejsce dwa takie wyjazdy (docelowo przewidywane są trzy w danym naborze). Rekrutacja do projektu jest ciągła, a cykle trwają po około 5 miesięcy (I nabór liczył 8 osób, kolejne – po 16 osób).

Wartość zadania dla Gminy Kozy: 1 029 859,75 zł

Wartość dofinansowania: 973 21, 46 zł

Okres realizacji: 01.09.2024 r. - 30.06.2027 r.

Sprawozdanie przygotowała:
Specjalista Pracy Socjalnej
Dorota Sablik

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2023

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową to działanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, kierowane do osób i rodzin najbardziej potrzebujących, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiednich produktów żywnościowych. Program skierowany był do osób, które uzyskiwały dochód nieprzekraczający 235% kryterium dochodowego wg ustawy o pomocy społecznej, tj.: 1823,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej, lub 1410,00 zł dla osoby w rodzinie (w roku 2024), oraz spełniały jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach we współpracy ze Śląskim Bankiem Żywności w Chorzowie w okresie od czerwca do grudnia 2024 roku prowadził dystrybucję artykułów spożywczych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową Podprogram 2023. Pomocą objętych zostało **130** mieszkańców gminy Kozy. W ramach Programu osoby najbardziej potrzebujące mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności wydawanej w formie paczek oraz uczestniczyć w działaniach towarzyszących.

W okresie od czerwca do grudnia 2024 roku przekazano beneficjentom **6515,60 kg** żywności o wartości **49 594,42 zł**. Łącznie uczestnicy projektu otrzymali **520 paczek żywnościowych**, w których znajdowały się takie produkty jak: makaron jajeczny, mleko UHT, cukier biały, olej rzepakowy, konserwy mięsne, rybne i warzywne, ser, dżem, płatki owsiane, kawa zbożowa, herbatniki maślane. Oprócz żywności w Programie, w miesiącu wrześniu 2024 roku, 12 osób wzięło udział w bezpłatnych warsztatach z zakresu niemarnowania żywności, które odbyły się w siedzibie Ośrodka.

Sprawozdanie przygotowała:
Specjalista Pracy Socjalnej
Dorota Sablik

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach realizował resortowy Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024** finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Program ma na celu:

1. wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności (łącznie ze wskazaniem stałej i długotrwałej opieki oraz koniecznością stałego współdziałania opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji) oraz pełnoletnich osób z niepełnosprawnością, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych. Program adresowany jest do osób z niepełnosprawnościami które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym,
2. możliwość skorzystania przez osoby z niepełnosprawnościami z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym,
3. ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie uczestników Programu do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia,
4. przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami, umożliwienie uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Usługi asystenta w szczególności mogą polegać na pomocy asystenta w:

1. wyjściu, powrocie oraz dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. urzędy, świątynie, placówki służby zdrowia, rodzina, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne, sportowe itp.),
2. zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
3. załatwieniu spraw urzędowych,
4. nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
5. korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

W 2024 roku wsparciem asystenta osobistego zostało objętych **18 mieszkańców** gminy Kozy, w tym: 6 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 11 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Nie realizowano usług asystencji osobistej dla dzieci w wieku do 16 roku życia. Wsparcie było realizowane przez **13** asystentów świadczących usługi asystencji osobistej.

Zostało zrealizowanych **5406 godzin usług asystencji osobistej**. Stanowi to o 2790 godzin więcej w stosunku do roku 2023.

GOPS Kozy na realizację programu wykorzystał 278 001,00 zł dotacji. W porównaniu do roku 2024 jest to kwota większa o 170 760,24 zł. Program jest kontynuowany w roku 2025.

Sprawozdanie przygotowała:
Inspektor
Weronika Sztefko

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2024 roku realizował resortowy Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki **"Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024** finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Wsparcie ma również zapewnić czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek, wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki.

Usługi opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami świadczone były w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością. GOPS Kozy nie realizował usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego.

W 2024 r. zrealizowano **4557 godzin usług opieki wytchnieniowej** w formie pobytu dziennego (o 2342 godziny więcej niż w roku poprzednim) dla 21 niepełnosprawnych mieszkańców gminy w tym 8 dzieci. Dla porównania - w roku 2023 objęto programem 12 osób niepełnosprawnych w tym 5 dzieci.

GOPS Kozy na realizację programu wykorzystał 232 407,00 zł dotacji na realizację pobytu dziennego. Dla porównania w 2023 roku na realizację pobytu dziennego wykorzystano 88 600,00 zł dotacji oraz 89 400,00 zł na realizację pobytu całodobowego. Łącznie kwota wynosiła 178 000,00 zł, a więc kwota wykorzystanej dotacji w roku 2024 jest wyższa o 54 407,00 zł. Program jest kontynuowany w roku 2025.

Sprawozdanie przygotowała:
Inspektor
Weronika Sztefko